

ሰንበት ዘነጎድጓድ

ሐምሌ 17 2008 ዓ.ም. (7/24/2016)

መዝሙር: በቀዳሚት ገብረ እግዚአብሔር ሰማየ ወምድረ ወኩሎ ፈጸሞ አዕረፈ.....።

“እግዚአብሔር ብመጀመርያ ሰማይን ምድርን ፈጠረ ኩሎ ምስ ፈጸመ ብሰንበት አዕረፈ። ብጊዜ ማይ አይኒ እግዚአብሔር ንኖኅ እትድሕነላ መርከብ ሥራሕ ንምድሪ እንደገና ብማይ አይኒ ከየጥፍአ ኣነ ምሳኻ ንዘለዓለም ኪዳን ክአቱ እዩ። ንምድሪ እኽላን ሣዕርን ሓጋይን ክረምትን ዘርእን ዓጺድን ክህብ እዩ። ብሓቂ በረኸት እግዚአብሔር እዚ እዩ። ንሱ ነቲ ዝብሎ ቃል አይጠልምን እዩ” እናበለ ነቲ ዘተስፈወና ጸጋ ብምሳሌ ምድራዊ ነገር ገይሩ ከምዘይጠልሙና ቃል አተወልና።

ንባባት: ገላ 6:14-18፥ 2ጴጥ 2:1-9፥ ግ.ሐ. 17:21-ፍ፥ ሉቃ 10:1-12.17-20

ምስባክ: ዘያበቀሓ ሣዕሪ ለእንስሳ ወሓመልማል ለቅኔ ዕጋለ እምሕያው፥ ከመ ያወፅእ እክለ እምድር። መዝ 104:14-15። “ካብ ምድሪ መግቢ ምእንቲ ኺረከብ ንእንስሳ ዚኸውን ሣዕሪ ንጥቕሚ ሰብ ከአ ተኽሊ አብቆልካ”።

ካብ ሰነ 25 ክሳብ መስከረም 25 ዘመነ ክርምት ተባሂሉ ይጽዋዕ። ምስቲ እዋኑን ዘመኑ አሰማሚዑ ንባባትን መዝሙርን ክነስተንትን ይሕግዘና። ናይ ሎሚ ሰንበት ዘነጎድጓድ ተባሂሉ ይጽዋዕ ነጉዲ ማለት እዩ። ኣብ ብሉይ ኪዳን ነጉዲ ናይ አምላኽ ምምጻእ ወይ አምላኽ ምልክት ክህብ እንከሎ እዩ ዘስምዕ፥ ኣብ ደብረ ሲና ሙሴ ምስ አምላኽ ክሃረብ እንከሎ ድምጺ ነጎዳን ግመን ተራእዩን ተሰሚዑን፥ ኢየሱስ ክጥመቕ እንከሎ ድምጺ ካብ ሰማይ ተሰሚዑ ስለዚ ነጉዲ ንአምላኽ የዘኻኸር። ኣብ ባህልና እውን ነጉዲ ምልክት ሓይሊ አምላኽ ከም ዝኾነ ኢና ንሓስብ።

“ብሰላም ሓንቲ አይጠፍእን እዩ. . . ኢየሱስ ሰላም የምጽአልና ሰላም ከአ ይሓድገልና” (ፕዮስ XII) እናበሉ ርእሰሊቃነ ጳጳሳት ፕዮስ XII ኣብ ፩ይ ውግእ ዓለም ብዓቢ ሓላፍነት ዝሰርሑ ዝነበሩ ኣብ ፪ይ ውግእ ዓለም ኣብቲ ጽንኩር እዋን ልዕሊ ኹሎ ዝተሳቐዩ አቦ እዮም ነሮም። ድሕሪ ውግእ ዝሰዓበ ጸገማት ብፍላይ ምስፍሕፋሕ አልቦ እግዚአብሔር ፍልስፍና ንደቂ ሰብ ብመንፈስን ሥጋን ስለ ዘሳቐዩ ጽምአት ሰላምን ናይ ሰላም ጣዕምን ብዕሊ ዝሰበኹ አቦ እዮም ነሮም። ቤተ ክርስቲያን ሎሚ እውን ኣብዚ ሰንበት ኩሎ አትኩሮና ኣብ አድላይነትን ጥቕሚ ሰላምን ኣብ ዓለም ክንገብር ዝግብአና ተዘኻክረና። ሎሚ ዓለምና ሰላም ርሒቕዎ ውግእ ሞት ስደት ምጭኽኻን በዚሕዋ ትህወኽ ኣላ። ንኹልና ልዕሊ ኹሎ ዘድልየና እንተሎ ሰላም እዩ።

ኩሎ ሰላም ስኢኑ ንሰላም ብማዕዶ ዝጥምታን ዝምነያን ኮይኑ፥ ሰላም እንተ ረኸበ ኢሉ ኣብ ኩሎ ይደልያ አሎ። እዚ ኸአ ነቲ ብርድኢት ሰብ ክግበር ዘይሕሰብ ዝነበረ በረኻታትን አጻምእ ቦታትን ባሕርታትን ሰንጢቕ ንሰላም ዝደሊ እሞ ኣብ መንጎ ዝተኸልፈ ማእለያ የብሉን። ሰላም ኣብ ኩሎ ደሊናያ ግን ጌና አይረኽብናያን። ሰላም ዝሰኣነ ልቢ፥ ሓዳር፥ ቤተ ክርስቲያን፥ ሃገር መለይኡ ሕንፍሽፍሽ ዘይምቕሳን ጥልመት ምጭኽኻን. . . ወዘተ እዩ። ኦ ሰላም አበሎኺ አማዕድየ ደልየ ስኢነኪ አበይ ትርኩብ ምስ መን ትርከቢ ዝብል ሕሹኽታ ሕልና ይሃረብ አሎ። “ሰላም እጋድገልኩም አሎኹ ሰላመይውን እህበኩም አሎኹ” (ዮሐ 14:27) ዝበለ ኢየሱስ ሎሚ እውን ሰላም ኣብኡ ጥራሕ እያ እትርከብ። እምብእር ሓቀኛ ሰላም ክነስተማቕር እንኽእል ኣብኡ ክንምለስ እንከሎና ጥራሕ እዩ።

ሓደ ካብቲ ናይ ሰብ ባህርያዊ ሃረርታ ሰላማ ዝሰፈኖ ሕይወት ክነብር ምስድላይ እዩ። ኣብ ዘሎናዮ ዘመንን ተክኖሎጂካዊ ምዕባሌን ሳይንሳዊ ፍልጠትን ዝያዳ ሰላምን ምርድዳእን ኢኻ እትጽብ እንተ ኾነ ዓለምና ሎሚ ልዕሊ ዝኾነ እዋን ትሕመስ እንርእዮ ዘሎና ሓቂ እዩ። እዚ ዝሕብረና ሰላም ካብ ሰብ ዝመሃዞ ወይ ዝሓሰቦ ዘይኮነ ካብ ኣምላኽ እያ እትመጽእ።

ኣብ ትንቢት ኢሳያስ 66:10-14 ዘሎ እንተ ኣንብብና ኣምላኽ ካብቲ መወዳእታ ዘይብሉ ሕያውነቱ ሰላም ከም ዘቐርበልና ንርኢ። “እንሆ ነባሪ ሃብቲ ኽህበኩም እየ ሃብቲ ኣሕዛብ ከኣ ኽም ዘይነጽፍ ወሓዚ ርባ ናባኻትኩም ከውሕዝ እየ” (ኢሳ 66:12)። ሰላም ኣምላኽ ኣብ ልብና ክኣቱን ክውሕዝን ክመርሓናን እንተ ኣፍቀድና ሽቡ ክንግግብ፣ ኩሉ ክንሕዝ ኢና ዓለምና ኽኣ ዝበለጸገት ክትኮነልና እያ። እምብኣር ዝበርቱን ኣወጅቲ ሰላም ክንከውን ንጽዋዕ ኣሎና። ሰላም ካባና ብኣና ናብ ካልኣት ክትፈሰስ ኣለዋ።

ሕማቕ ዕድል ኮይኑ መብዝሕትና ነቲ ዝተሞህበና ሓለገት ኣጥፊእና ንሰላም ኣብ ሃብትናን ኣብ ኃይልናን መሰረት ገርና ክንረኽባ ንጽዕር ኣሎና። ኣብዚ ዘሎናዮ እዋን ናይ ሰብ ዋሕስ ኮይኑ ዘሎ ክንደይ ገንዘብ፣ ገዛ፣ ሃብቲ ክዳውንቲ ከምዘለዎ ተራእዩ ብእኡ እዩ ዝግመት። ሓደ Jurgen Moltmann ዝተባህለ “ሰላም ናይ ሓደ ሕጉስ ሕይወት በረኽት እያ። ናይ ሕይወት ምልኣት ኣብ ቅድሚ ሕያው ኣምላኽ እያ። ናይ ሕይወት ምልኣት ኣብ መንጎ ደቂ ሰባት ዝርከብ ሓድሕዳዊ ርክብ እያ። ናይ ሕይወት ምልኣት ኣብ ማሕበር ፍጡራት ምስ ኩሎም ካልኣት ፍጡራት እያ” ይብል። እዚኽ ካብቲ ንጉሥ ሰላም ዝኾነ ኢየሱስ ክርስቶስ ጥራሕ እዩ ዝፍልፍል።

ቅ. ጳውሎስ ናብ ሰብ ገላትያ ዝጸሓፉ ንሎሚ ዝተነበትልና ምእንቲ ኹሎም ንድላይ ኣምላኽ ዝኸተሉ ኢሉ ሰላምን ምሕረትን ክረኽቡ ይጽሊ። “ኣብቶም በዛ መገዲ እዚኣ ዚነበሩ ዘበሉን ኣብቶም ወገን ኣምላኽ ዝኾኑ ናይ ሓቂ እስራኤልን ሰላምን ምሕረትን ይውረድ” ይብል። እዚ ማለት ከኣ እቲ ኣብ ልባትና፣ ኣብ ገዛውትናን፣ ማሕበራትና፣ ሕብረተሰብን ዓለምን ዝመጽእ ሰላም ምስ ድላይ ኣምላኽ ሰሚርና ክንሰርሕ ከሎና ጥራሕ እዩ። ከም ጳውሎስ ዝብሎ ኣብቶም ኩሎም ንክርስቶስ ዝምስክሩ ኣብኣም ሰላም ኣሎ። ስለዚ ምስ ክርስቶስ ሓጎስና ምሉእ ክኸውን ንሰላም ዝኸውን ቦታ ክንሕዝ ይግብኣና።

ቅ. ጳውሎስ ክጽሊ እንከሎ “ሰላም ክርስቶስ ኣብ ልብኹም ይነገሥ” (ቆላ 3:15) ይብል። ሰላም ዝሰኣነ ልቢ፣ ስድራ፣ ማሕበር፣ ሕብረተሰብ፣ ሃገር ተስፋ ዝቐረጸ ወይ ዘይቅሱን ሕይወት እዩ ዘሕልፍ። ሰላም ንማሕበራትና ንቐድሚት ከም ዝስጉም ይገብር። ዝኾነ ማሕበር ንሰላም ዝቐበል ንመንፈሳውን ንዋታውን ሃብቲ ዕድል ይኸፍት። ሰላም መለክዒ ሕይወትና ገርና ክነብር እንተ ኸኣልና ዋሕስ ምዕባሌን ብልጽግናን ልዕሊ ኹሉ ንኣምላኽ ክንርኢ ዝሓሸ ባይታ ፈጠርና ኣሎና ማለት እዩ። እዚ ማለት ግን ሰላም ስለ ዘሎና ምስ ኣምላኽ ዘሎና ርክብ ጽቡቕ ኣሎ ማለት ኣይ ኮነን እኳድኣ በዚ ሎሚ እንርእዮ እቶም ሰላም ዘለዎም ሃገራት ብዝያዳ ካብ መገዲ ኣምላኽ ዝርሓቐ ክፍኣት ብዝያዳ የርእዩ ስለዚ ሰላም ክብሃል እንከሎ ምስ ኣምላኽ ዘሎና ርክብ እዩ። ወላ እቲ ኣብ ውግእን ጭንቀትን ዝርከብ ሰብ ዝያዳ ሰላም ክህልዎ ይኽእል እዩ።

ኣብ ናይ ሎሚ ወንጌል ንባብና ኣብ ዓለምና ክንልኣኽ ከሎና ምሳና ሒዝናዮ እንቐርብ መልእኽቲ ይነግረና “ነዚኣ ቤት እዚኣ ሰላም ይኹን” ዝብል ክኸውን ከም ዘለዎ ይነግረና። እዚ ህያብ ንዓለምና ክነቐርብ ዘሎና እዩ። ኢየሱስ ዓለምና ልዕሊ ዝኾነ ነገር ሰላም ከምዘድልዮ ኣጽቢቐ ይፈልጥ እዩ። ነዚ ክህባ ኸኣ ኩሉ ጊዜ ፍቓደኛ እዩ። ምስቲ ክርስቶስ ዝህበና ሰላም ምስኡ ንዓለምና ካብ ባህሊ ውግእን ጽልእን ናብ ሰላም ክንቅይራ ስንድዋት ክንከውን ኣሎና። ናይ ሰላም መሳርሕቲ ክንከውን ይጽውዓና።

አብዚ ብዝያዳ ክንጠቀስ ዘሎና እንጻወቶ ተራ ኣብ ሰላም ምንጋስ እዩ ብዝያዳ ኣብቶም ብቐረባ ምሳና ዝነብሩ ብፍላይ ስድራና ቍምስናና ሕብረተሰብናን ሃገርናን። ሰላም ኣብ ቤት እያ እትጅምር ሰላም እትሰንኽ ቤት ካብ ቤታ ወጺኦ ሰላም ክትገብር ኣየጸግማን እዩ። ክልተ ሰብ ቃል ኪዳን ኣብ መንግሥም ሰላም ምስ ዝህልዎም መጀመርያ ንርእሶም ሕጉስ ሕይወት ይነብሩ ከምኡ ንደቆም ሰላም የምህሩን ይዘርኡን። ሰላም ዝሰለኑ ሰብ ኪዳን ንርእሶም ተሳቑዮም ንደቆም ንስድርኦም ንኹሉ የሳቑዩ ስለዚ ጥዕና ስድራ ጥዕና ኩሉ እዩ። ኣብ ስድራታት ሰላም ክርከብ ኩልና ክንሕግዝ ክንጽሊ ግድነት እዩ። ስድራታት ክበታተና ሰላም ተሳኢኑ ቆልዑት ክሳቑዩ ሱቕ ኢልና ክንርኢ ሕልናና ከፍቅደልና የብሉን። ብርግጽ እቲ ቀንዲ ሓላፍነት ናይ እቶም ክልተ ቃል ኪዳን እዩ ንሕና እውን ከም ኣካሎም ነቲ ዝጋገ ዘሎ ክነረድኦ ክንመኽሮ ሳብናት ስእነት ሰላም ንኹሉ ከም ዝጎድእ ክነርድእ ዝክእለና ክንገብር ኣሎና። ኢድካን ኣፍካን ኣኪብካ ሱቕ ምባል ግን እታ ስድራ ክትብተን ክትሳቑ እንከላ ዘይምሕጋዝ ሕልናዊ ሓላፍነት ነጉድል ኣሎና ማለት እዩ።

ሰላም ክነግስ ናይ ኩልና ሓላፍነት እዩ፣ ነዚ ኣብ ግምት ኣእቲና ክንገብር ዝግብኣና ኣሎ።

1. ጸሎት ምግባር። ሰላም ዝርከብ ካብ ኣምላኽ እዩ ስለዚ ምእንቲ ሰላም ክወርድ ልዕሊ ኹሉ ጸሎት ክገብር ኣለዎ። ብሃረርታን ትምህርትን ሰላም ኣይርከብን እዩ መጀመርያ ምስ ኣምላክ ተዓራቕና ክንልምኖ ኣሎና። ሰላም ጸጋ ኣምላኽ እዩ ንሱ ጥራሕ እዩ ክህበና ዝኽእል ስለዚ ንለምኖ።
2. ንጽልእን ቅርሕንትን ካባና ክነርሕቕ ይግባእ። ካብ ቂምታን ጽልእን ዝርከብ ረብሓ የለን። ጽቡቕ ሓውናን ሓፍትናን ልዕሊ ዝኾነ ነገር ክንሰርዕ ክንክእል ኣሎና። መራኸቢ ብዙሓን ብዙሕ ጊዜ ንሓቂ ንሰላም ዝዕድም ነገራት ኣይዝርግሑን እዮም ንእኡ መሰረት ገርና ሆ ክንብል እንከሎና ሰላም ካባና ትርሕቕ። ንሓውናን ሓፍትናን ብፍቕሪ ክንስዕሮም ኣሎና።
3. ርትዕን ሓቅን ክነግስ ምጽዓር። ንዝኾነ ሰብ ማዕረ ርኢኻ ምኽኣል ከመይ ኩልና ብኣርኣያን ኣምሳልን ኣምላኽ ዝተፈጠርና ኢና። ዓለት ሃይማኖት ወገን ሃብቲ ስእነት ክፈላልዩና ኣይግባእን። ንሰብ ብዝገበሮ እምበር ብኻልእ መሰረት ገርና ክንፈርዶ ኣይግብኣን ስለዚ ሓቅኛታት ክንከውን እንከሎና ሰላም ይመጽእ። ሓቂ ኣብ ዝርሓቕ ነጻነትን መሰልን ስለ ዝጎድል ሰላም እውን የለን ፍርሕን ምሽቕራርን እዩ ዝበዝሕ። ንሓቅን ርትዕን ክንሰብኽ ክንምስክር እምነትና ይእዝዘና።
4. ብስእነት ሰላም ዝመጽእ ጉድኣት ኣብ ርክባትናን ዓለምናን ምምሃር። ብዙሓት ስእነት ሰላም ዘስዕሩ ጉድኣትን ጸገማትን ዳርጋ ምስ ረብሓን ጥቕምን ስለ ዘተሓሕዝዎ ዳርጋ ሰላም እንተ ዘየለ ከም ዝሓልፈሎም ዝሓስቡ ኣለዎ። ኣብ ጊዜ ውግእ ዝህብትሙ ብዙሓት እዮም ከምዚ ኣም ዝኣመሰሉ ክፉእን ጽቡቕን ጌና ኣይተሰቑሮምን ኣሎ ማለት እዩ ስለዚ ኣስተምሂርካ ምኽኣል የድሊ።

ኣብ መወዳእታ ኩልና መልእክቲ ክርስቶስ ኣብ ኩሉ ክነብጽሕ ልኡኻት ኢና። ንኹሎም እንረኽቦም “ሰላም ምሳኻትኩም ይኹን” እናበልና ኣብ ሕይወቶም ክነግስ ዘለዎ ክነዘኻኸሮም። ሰላም ከም ወርቂ ክብርቲ እያ፣ ኩሉ ክደልያን ክዕቅባን ዘለዎ ፍልይቲ ህያብ ኣምላኽ እያ። ሰላም ንርእስኻ ጥራሕ ሒዝካያ እትነብር ኣይ ኮነትን ከም ሓጎስ ኣብ ካልኣት እውን ክትመሓለፍ ኣለዎ። ኣባና ሰላም እንተሎ ንኻልኣት ከኣ ብጽቡቕ ንጸልዎም። ስለዚ ከም ቅ.

ፍራንቸስኮስ ብዓል አሲዚ ከምዚ እናበልና ንጸሊ “ኦ ኃይታይ ናይ ሰላምካ መሳርሒ ግበረኒ፥ ጽልኢ ኣብ ዘለዎ ፍቕሪ፥ በደል ኣብ ዘለዎ ይቕረታ፥ ክርክር ኣብ ዘለዎ ሥምረት፥ ስሕተት ኣብ ዘለዎ ኡነት፥ ጥርጥር ኣብ ዘለዎ እምነት፥ ቅብጻት ኣብ ዘለዎ ተስፋ፥ ሓዘን ኣብ ዘለዎ ሓጎስ፥ ጸልማት ኣብ ዘለዎ ብርሃን ከም ዘእቱ ግበረኒ” አሜን።

አባ ንጉሠ ፍሥሐ